

**CAMPO DI FIORI CZESŁAWA MIŁOSZA
I ZDĄŻYĆ PRZED PANEM BOGIEM HANNY
KRALL. CO ŁĄCZY WIERSZ Z REPORTAŻEM?
ROZMOWA O HISTORII W LITERATURZE**

**CECYLIA
BIELNIK**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Bożena Święch
Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć:

Campo di Fiori Czesława Miłosza i *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall. Co łączy wiersz z reportażem? Rozmowa o historii w literaturze

Klasa / czas trwania zajęć:

III liceum, III technikum / 90 minut

Cele ogólne:

cel kształcący – pogłębienie wiedzy na temat Holocaustu, rozwój umiejętności literacko-językowych; rozwój kompetencji kluczowych;

cel wychowawczy – kształtowanie empatii, postawy szacunku dla drugiego człowieka i uniwersalnych wartości, pozytywnych relacji komunikacyjnych, wzrost samooceny.

Cele szczegółowe (operacyjne):

uczeń **rozwija kompetencje kluczowe:**

kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji – analizuje motywy kulturowe: wojna, Holocaust, getto; karuzela, porównuje teksty kultury, rozumie motywy i toposy, skutecznie i kreatywnie porozumiewa się w języku ojczystym, dba o kulturę słowa, wyraża uczucia i własne zdanie, wyraża wartości.

kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się – podejmuje autorefleksję, pracuje w zespole, uczy się rozmawiać, zarządza czasem i informacjami;

kompetencje matematyczne – logicznie myśli, wnioskuje;

kompetencje obywatelskie – odpowiedzialnie działa w zespole;

kompetencje cyfrowe – wykonuje prezentację, korzysta z biblioteki cyfrowej;

kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej – zauważa artyzm utworów;

kompetencje w zakresie przedsiębiorczości – wykazuje inicjatywę, realizuje plan;

kompetencje techniczne i inżynierskie – bezpiecznie korzysta z urządzeń technicznych.

Metody/techniki/formy pracy:

zespołowa, indywidualny projekt (prezentacja), czytanie ze zrozumieniem, analiza porównawcza, rozmowa, mapa mentalna.

Środki dydaktyczne: ICT – komputer, projektor, tekst *Campo di Fiori*, fragmenty *Zdążyć przed Panem Bogiem* (w wersji cyfrowej, drukowanej).

Opis przebiegu zajęć:

Lekcja kreatywnego spotkania z literaturą związaną z drugą wojną światową opiera się na znajomości dwóch utworów: *Campo di Fiori* Czesława Miłosza i *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall. Uczniowie porównują tekst wiersza i reportażu.

Odkrywają część wspólną, którą jest motyw karuzeli. Mapa mentalna pozwala zrozumieć, że ten ludyczny element paradoksalnie wzmacnia tragizm ofiar Holocaustu. Uczniowie rozmawiają o godności, cierpieniu oraz autentycznej obecności historii w literaturze. Nauczyciel motywuje, zachęca do wzbogacania własnego zdania cytataми z komentarzem interpretacyjnym. Obserwuje relacje komunikacyjne i przestrzeganie etykiety językowej. Lekcję kończy pokaz krótkiej prezentacji multimedialnej dotyczącej omawianych wydarzeń. Nauczyciel stosuje ocenianie kształtujące. Uwzględnia nie tylko poprawność merytoryczną i językową, ale także kulturę żywego słowa, szacunek dla rozmówcy i zaangażowanie w tę ważną rozmowę zgodną z tematem lekcji.

Komentarz metodyczny:

Projekt lekcji uwzględnia możliwości psychofizyczne każdego ucznia, a szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – z wyższymi niż przeciętne umiejętnościami informatycznymi, ale z oznakami wycofania i obniżoną samoocena. Dwa tygodnie wcześniej, nauczyciel proponuje uczniowi wykonanie prezentacji multimedialnej zamykającej lekcję. Motywuje i wspiera. Jeśli trzeba, uczeń konsultuje z nim projekt. Nauczyciel chwali realizację, podkreślając talent ucznia. Natomiast uczeń uzdolniony humanistycznie wyraża swoje zdanie, odwołując się nie tylko do tekstu Miłosza i Krall, ale także do wybranej naukowej lub popularnonaukowej publikacji historycznej. Nauczyciel chwali ucznia i motywuje do dalszej pracy rozwijającej jego zdolności humanistyczne.